

PRATIK DERS

Pyetjet në gjermanisht - W-Fragen und Ja/Nein-Fragen

Ders kategorisi: Mësime të gjuhës gjermane

Do të mësoni dy llojet e pyetjeve gjermane: pyetjet me fjalë pyetëse wer, was, wo, wann, warum, wie dhe pyetjet me po ose jo, ku folja qëndron në vendin e parë.

Pyetjet në gjermanisht - W-Fragen und Ja/Nein-Fragen

Përmbledhje e mësimit

Gjermanishtja ka dy lloje pyetjesh. Te **W-Fragen** fjalja nis me një fjalë pyetëse që fillon me w, kurse te **Ja/Nein-Fragen** fjalja nis drejtpërdrejt me foljen. Në të dyja rastet vendi i foljes është i përcaktuar rreptësisht.

Çfarë do të mësoni?

- Fjalët pyetëse më të përdorura dhe kuptimin e tyre.
- Rendin e fjalëve në të dyja llojet e pyetjeve.
- Përgjigjet me *ja*, *nein* dhe *doch*.
- Lakimin e *welcher*.

Fjalët pyetëse

Gjermanisht	Shqip	Pyet për	Shembull
wer	kush	personin (kryefjalë)	<i>Wer kommt heute?</i>
wen	kë	kundrinorin e drejtë	<i>Wen siehst du?</i>
wem	kujt	kundrinorin e zhdrejtë	<i>Wem hilfst du?</i>
was	çfarë	sendin	<i>Was machst du?</i>
wo	ku	vendin	<i>Wo wohnst du?</i>
wohin	për ku	drejtimin	<i>Wohin gehst du?</i>
woher	nga ku	prejardhjen	<i>Woher kommst du?</i>
wann	kur	kohën	<i>Wann beginnt der Kurs?</i>
warum	pse	shkakun	<i>Warum lernst du Deutsch?</i>
wie	si	mënyrën	<i>Wie geht es dir?</i>

Gjermanisht	Shqip	Pyet për	Shembull
wie viel / wie viele	sa	sasinë	Wie viele Bücher hast du?
welcher / welche / welches	cili / cila	zgjedhjen	Welches Buch liest du?

Kujdes: gjermanishtja i dallon qartë *wo* (ku ndodhesh), *wohin* (për ku shkon) dhe *woher* (nga vjen). Shqipja përdor *ku* për të tria, prandaj ky dallim duhet ushtruar posaçërisht.

Rendi i fjalëve

Lloji	Vendi 1	Vendi 2	Pjesa tjetër
W-Frage	fjala pyetëse	folja	kryefjala + të tjerat
Ja/Nein-Frage	folja	kryefjala	të tjerat
Fjali dëftore	kryefjala ose gjymtyrë tjetër	folja	të tjerat

Rregulli i përbashkët: te fjalia dëftore dhe te W-Frage folja e zgjedhur qëndron **në vendin e dytë**; te pyetja me po/jo ajo kalon **në vendin e parë**.

Shembuj me përkthim

Gjermanisht: Wo wohnst du?

Shqip: Ku banon?

Gjermanisht: Warum lernst du Deutsch?

Shqip: Pse mëson gjermanisht?

Gjermanisht: Kommst du morgen?

Shqip: A vjen nesër?

Gjermanisht: Hast du Zeit?

Shqip: A ke kohë?

Përgjigjet

Pyetja	Përgjigjja	Shqip
Kommst du mit?	<i>Ja, ich komme mit.</i>	Po, vij.
Kommst du mit?	<i>Nein, ich komme nicht mit.</i>	Jo, nuk vij.
Kommst du nicht mit?	Doch , ich komme mit.	Po, sigurisht që vij.

Lakimi i welcher

Rasa	Mashkullore	Femërore	Asnjane	Shumës
------	-------------	----------	---------	--------

Nominativ	welcher	welche	welches	welche
Akkusativ	welchen	welche	welches	welche
Dativ	welchem	welcher	welchem	welchen

Gabime të zakonshme të folësve të shqipes

Gabimi	E saktë	Shpjegimi
Wo gehst du?	Wohin gehst du?	drejtimi kërkon <i>wohin</i>
Wo kommst du?	Woher kommst du?	prejardhja kërkon <i>woher</i>
Du kommst morgen?	Kommst du morgen?	folja në vendin e parë
Wann du kommst?	Wann kommst du?	folja menjëherë pas fjalës pyetëse
Ja si përgjigje pyetjeje mohore	Doch	kundërshtimi kërkon <i>doch</i>

Krahasimi me gjuhën shqipe

Shqipja e bën pyetjen me pjesëzën **a** ose thjesht me intonacion, pa e ndryshuar rendin: *Ti vjen nesër?* Gjermanishtja nuk e lejon këtë: rendi i fjalëve duhet të ndryshojë detyrimisht. Për më tepër, shqipja nuk ka një fjalë si *doch*.

Përmbledhje e shkurtër

- W-Frage: fjala pyetëse + folja + kryefjala.
- Ja/Nein-Frage: folja + kryefjala.
- *wo* = ku, *wohin* = për ku, *woher* = nga ku.
- Pyetjes mohore i përgjigjeni me *doch*.

Këshilla praktike për ushtrime

1. Merrni një fjali dëftore dhe kthejeni në të dyja llojet e pyetjeve.
2. Ushtroni çiftin *wo* / *wohin* / *woher* me hartë përpara; lëvizja e bën rregullin të prekshëm.
3. Bëni pesë pyetje për një person që sapo e keni njohur, duke përdorur *Sie*.